

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta Přírodovědecká fakulta MU

Habilitační obor Zoologie

Uchazeč Dipl.Biol. Jiří Schlaghamerský, Ph.D.

Pracoviště PřF MU

Habilitační práce Kroužkovci (Annelida) v půdách Evropy a severní Ameriky: diversita druhů a taxocenóz v závislosti na ekologických faktorech.

Oponent Doc. RNDr. Ľubomír Kováč, CSc.

Pracoviště Přírodovědecká fakulta, Univerzita P. J. Šafárika, Košice

Text posudku (rozsah dle zvážení oponenta)

Habilitačná práca je súborom 35 publikácií, z ktorých 11 bolo publikovaných v časopisoch registrovaných vo Web of Science a 3 vo forme kapitol v odborných monografiách. Už to svedčí o jej vysokej kvalite. Predložené publikácie zahŕňajú viaceré tematické celky, konkrétne metodiku extrakcie mrlíc z pôdy, spoločenstvá drobných obrúčkavcov lesných pôd pozdĺž gradientov pôdnej reakcie a vlhkosti, vplyv invázie alochtónnych druhov dažďoviek na mikroorganizmy a drobné obrúčkavce lesov Severnej Ameriky, spoločenstvá obrúčkavcov trávnych biotopov so zameraním na problematiku vplyvu pasenia dobytku a vývoja pri obnove lúky na ornej pôde, a ďalej spoločenstvá obrúčkavcov mestských parkov so zameraním na faktory typické pre urbánne prostredie. Veľmi hodnotné sú aj publikácie zaradené do posledných častí habilitačnej práce venované drobným pôdnym obrúčkavcom (taxonómia, faunistika, štruktúra spoločenstiev) a unikátnym pôdnym „mnohoštetinavcom“ (taxonómia, ekológia, rozšírenie).

Dr. J. Schlaghamerský patrí medzi svetových odborníkov na malé obrúčkavce akými sú zástupcovia čeľade Enchytraeidae. Možno ich zaradiť medzi dominantné skupiny pôdnej mezofauny, sú teda veľmi vhodnou modelovou skupinou pri komplexnejších pôdno-ekologických štúdiách. A možno konštatovať, že to vo svojich vedeckých prácach habilitant naplno využil. Identifikácia na úrovni druhov a taxonomická analýza sú však v prípade tejto skupiny časovo aj odborne veľmi náročné, vyžadujú si priame pozorovanie živých jedincov v mikroskope, čo v praxi znamená okamžité spracovanie vzoriek po ich odbere. Preto sa týmito zástupcami drobných pôdných obrúčkavcov vo svete zaoberá iba veľmi obmedzený počet pôdných zoológov. Je to nevd'áchná téma výskumu, autor tak v priebehu svojej kariéry získa obvykle menej kvalitných ohlasov na svoje práce. Habilitant je už dlhšie obdobie medzinárodne uznávaným odborníkom v ekológii pôdných živočíchov, pravidlene sa zúčastňuje medzinárodných pôdno-zoologických kolokvií. Je potrebné tiež zdôrazniť, že okrem obrúčkavcov sa venuje aj ekológii blanokrídlovcov čeľadí Formicidae a Halictidae, a ďalej xylofágnych chrobákov (Cerambycidae, a ďalšie čeľade), pričom publikoval viacero hodnotných vedeckých prác aj v tejto problematike. Čo je podstatné pravidelne publikuje svoje výsledky v zahraničných impaktovaných časopisoch, kde prechádzajú kvalitným recenzentským konaním. Predložená habilitačná práca je jednoznačným dôkazom vysokých vedeckých kvalít habilitanta. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bolo jej posudzovanie pre mňa ako oponenta pomerne ľahkou záležitosťou.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce (počet dotazů dle zvážení oponenta)

1. V práci je uvedený údaj, že je doteraz známých celkovo 676 druhov čeľade Enchytraeidae. Aký je odhad celkového počtu druhov na svete, teda vrátane aj doposiaľ neopísaných? Je možné očakávať vysokú druhovú diverzitu tejto skupiny obrúčkavcov v tropických pôdach?
2. Existujú vhodné metodiky uchovávania jedincov malých foriem obrúčkavcov v trvalých preparátoch, ktoré by umožňovali aj následnú revíziu ich morfológických a anatomických znakov?
3. Je dobre známe, že príslušníci čeľade Enchytraeidae a chvostoskoky (Collembola) dominujú v spoločenstvách pôdnej mezofauny v kyslom, morovom humuse boreálnych lesov (tajga). Boli však bližšie študované aj interakcie medzi oboma skupinami v tomto type pôdneho prostredia?
4. Do akej miery osídľujú obrúčkavce čeľade Enchytraeidae mŕtve, rozkladajúce sa drevo? Je možné považovať ho za vhodný mikrohabitat pre túto skupinu?

Závěr

Habilitační práce Jiřího Schlaghamerského „Kroužkovci (Annelida) v půdách Evropy a severní Ameriky: diversity druhů a taxocenózy v závislosti na ekologických faktorech“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Zoologie.

Košice 7. 5. 2014

